

INFORMACINIS PRANEŠIMAS D L PRID TIN S VERT S MOKES IO STATYMO PAKEITIMO

Reg Nr. (18.2-31-2)-R-12336

2009-12-22

1. Dokumento aprašomoji dalis

Dokumento r šis:

- Informacinis pranešimas;

Mokestis:

- PVM;

Mokestin s proced ros:

- Mokes i apskai iavimo ir mok jimo paaiškinimai;
- Mokes i apskai iavimas;

Mokes i mok toj grup s:

- Užsienio valstybi diplomatin s atstovyb s;
- Kitos akcin s bendrov s ir uždarnosios akcin s bendrov s;
- Užsienio juridiniai asmenys ir organizacijos;

2. Dokumento pagrindin dalis

Valstybin mokes i inspekcija prie Lietuvos Respublikos finans ministerijos (toliau – VMI prie FM) informuoja, kad Lietuvos Respublikos Seimas pri m Prid tin s vert s mokes io statymo 2, 3, 9, 12 1 , 13, 14, 15, 25, 28, 31, 40, 46, 53, 58, 71, 71 1 , 74, 75, 78, 79, 84, 88 1 , 88 2 , 91, 95, 116, 117, 118, 119, 121 straipsni , 2 priedo pakeitimo, 131, 91 1 ir 127 straipsni papildymo, XIII skyriaus pavadinimo pakeitimo, 13 1 , 91 1 , ir 127 straipsni pripažinimo netekusiais galios ir statymo papildymo 119 1 straipsniu statym (Žin., 2009, Nr.151-6772, toliau - statymas), kurio esmin s nuostatos sigalioja nuo 2010-01-01. Šiuo statymu nustatyti tokie Prid tin s vert s mokes io statymo (Žin., 2002, Nr. 35-1271; 2004, Nr. 17-505, toliau – PVM statymas) pakeitimai bei papildymai:

1. Pakeitimai, susij su nauja paslaug suteikimo vietos nustatymo taisykle:

1.1. D l paslaug suteikimo vietos nustatymo taisykli pakeitimo (PVM statymo 13 ir 13 1 bei 95 str. pakeitimai) Atsižvelgiant Tarybos direktyvos 2008/8/EB nuostatas, statymu pakeistas PVM statymo 13 straipsnis ir paslaug teikimo apmokestinamiesiems asmenims atveju nustatyta nauja pagrindin taisykl , pagal kuri apmokestinamiesiems asmenims teikiamos paslaugos laikomos suteiktos šalyje, kurioje sik r s paslaug pirk jas (apmokestinamasis asmuo) (iki 2009-12-31 pagal pagrindin taisykl paslaug suteikimo vieta buvo laikoma paslaug teik jo (apmokestinamojo asmens sik rimo šalis). Kartu su tuo yra pateiktos nuostatos, kokie asmenys, be nurodyt PVM statymo 2 straipsnyje apmokestinam j asmen , paslaug vietos nustatymo tikslais taip pat laikomi apmokestinamaisiais asmenimis: tai – apmokestinamieji asmenys, sigyjantys bet kokias paslaugas, skirtas vykdyti veiklai ir sandoriams, kurie n ra PVM objektas pagal PVM statymo 3 str. 1-3 dalis, ir PVM mok tojais registruoti juridiniai asmenys, kurie n ra apmokestinamieji asmenys.

Tuo atveju, jeigu paslaugas sigyt neapmokestinamasis asmuo, nesantis PVM mok toju, paslaugos kaip iki šiol

laikomos suteiktomis šalyje, kurioje siūloma paslauga teikiama.

Atsižvelgiant į tai, kuri paslauga pobūdis, atskirais atvejais ir toliau bus taikomos specifinės paslaugų teikimo vietos nustatymo taisyklės, pvz., paslaugoms, susijusioms su nekilnojamaisiais pagal prigimtį daiktais; kultūros, meno, sporto mokslo, mokymo pramonės ir kitos panašios paslaugos bei tokios veiklos organizatorių paslaugoms; keleivių vežimo paslaugoms; prekių vežimo (tiek prekių vežimo tarp valstybių narių, tiek toms, kurios nelaikomos prekių vežimu tarp valstybių narių) bei papildomoms vežimo paslaugoms paslaugoms, teikiamoms neapmokestinamiesiems asmenims, ir kitoms.

Be to, nustatytos naujos specifinės nuostatos dėl maitinimo paslaugų suteikimo vietos, t. y. maitinimo paslaugos, išskyrus atvejus, kai jos teikiamos Europos Bendrijų teritorijoje keleivius vežančiuose laivuose, orlaivuose arba traukiniuose, laikomos suteiktomis šalies teritorijoje tuo atveju, kai jos faktiškai atliktos šalies teritorijoje (iki 2009-12-31 buvo laikomos suteiktomis šalies teritorijoje tuo atveju, jeigu paslauga teikiama yra šalyje).

statymu nustatytos skirtingos paslaugų vietos nustatymo taisyklės teikiant trumpalaikę transporto nuomos paslaugas ir ilgalaikę transporto nuomos paslaugas, t. y. trumpalaikę transporto priemonės nuomos (kai transporto priemonės nuomininkas valdo ne ilgiau kaip 30 dienų, o laivas – ne ilgiau kaip 90 dienų) paslaugos laikomos suteiktomis šalies teritorijoje tuo atveju, kai nuomojama transporto priemonė nuomininkui fiziškai perduodama šalies teritorijoje.

Kai kurie nauji su kultūros, meno, sporto, švietimo, mokslo, mokymo, pramonės ir panašios paslaugų suteikimo nustatymo vieta susiję pasikeitimai – sigalioja nuo 2011-01-01, o su ilgalaikę transporto priemonės nuomos paslaugų suteikimo vieta – nuo 2013-01-01.

Panaikintas PVM statymo 131 straipsnis, nes prekių vežimo tarp valstybių narių paslaugų vietos nustatymo taisyklės reglamentuoja pakeistas PVM statymo 13 straipsnis.

1.2. Dėl „atvirkštinio“ apmokestinimo taisyklės taikymo pakeitimo (PVM statymo 95 str. pakeitimas)

statymu pakeistame PVM statymo 95 straipsnyje yra nustatyta, kad šalies teritorijoje ne siūloma užsienio apmokestinamajam asmeniui visoms apmokestinamiesiems asmenims suteiktoms paslaugoms, kurioms taikoma nauja pagrindinė paslaugų teikimo vietos nustatymo taisyklė, ir kuri vieta pagal šią taisyklę yra šalies teritorija, bus taikomas „atvirkštinio“ apmokestinimo mechanizmas, t. y. ši paslauga pirkėjams, apmokestinamasis asmuo, turintis apskaitą šioje paslaugų pardavimo PVM.

Atkreipiamas dėmesys, kad ne siūloma šalies teritorijoje užsienio apmokestinamaisiais asmenimis PVM statymo 95 straipsnyje yra laikomi ir šalies teritorijoje padaliniai turintys užsienio asmenys, kurie šio straipsnio 1 dalyje nurodytą prekių tiekimo (paslaugų teikimo) vykdo ne per šalies teritorijoje esantį padalinį.

Be to, statyme nustatyta, kad PVM statymo 95 str. 5 dalyje nurodytais atvejais prievolės apskaitą turinti „atvirkštinio“ būdu šalies teritorijoje tiekiamoms prekėms bei teikiamoms paslaugoms pardavimo PVM neatsiranda jokių pirkėjams – užsienio asmenims, neturintiems padalinio ir (arba) ne registruotiems PVM mokėtojams Lietuvos teritorijoje.

1.3. Dėl prekių tiekimo ir (arba) paslaugų teikimo kitas valstybės nares ataskaitos pateikimo (PVM statymo 881 straipsnio pakeitimas)

statyme nustatyta, kad prekių tiekimo ir (arba) paslaugų teikimo kitas valstybės nares ataskaitos bus teikiamos ne kas ketvirtą, o kas mėnesį. Be to, šiose ataskaitose PVM mokėtojams turėtų būti teikiama informacija ne tik apie prekių tiekimo kitas valstybių narių PVM mokėtojams, bet ir informacija apie paslaugų, kurių teikimo vieta, remiantis kriterijais, nustatoma paslaugų teikimo vieta, yra kita valstybės narė, teikimo kitas valstybių narių PVM mokėtojams.

Tačiau šias ataskaitas Lietuvos PVM mokėtojams neturi traukti kitas valstybių narių PVM mokėtojams suteiktą aukščiau nurodytą paslaugą, kurios toje kitoje valstybėje narėje neapmokestinamos PVM arba apmokestinamos taikant 0 proc. PVM tarifą.

1.4. Dėl naujos prievolės registruotis PVM mokėtojams (PVM statymo 711 ir 75 straipsnių pakeitimas)

statymu pakeistame PVM statymo 711 straipsnyje yra nustatytos naujos prievolės registravimui PVM mokėtojams, t. y. PVM mokėtojams taip pat privalo registruotis ir tie apmokestinamieji asmenys, kurie iki 2009-12-31 neprivalo jais registruotis, nes vykdo iš esmės neapmokestinamą PVM veiklą arba ją atlygis iš vykdomos ekonominės veiklos

neviršija nustatytos metinės 100 000 Lt ribos ir jį prekės sigijimais iš kitų valstybių narių per metus neviršija 35 t kst. Lt, tačiau kurie:

- nuo 2010-01-01 sigis užsienio apmokestinamąjį asmenį šalies teritorijoje teikiamas paslaugas, už kurias šie paslaugų pirkėjai pagal „atvirkštinio“ apmokestinimo mechanizmą turės skaičiuoti ir mokėti biudžetui PVM; arba
- nuo 2010-01-01 teiks paslaugas, kurių teikimo vieta remiantis kriterijais, nustatantais paslaugų teikimo vieta, yra kita valstybė narių ir jos privalo būti apmokestinamos PVM toje kitoje valstybėje narių.

Tokie asmenys negalės būti išregistruoti iš PVM mokėtojų, jeigu praėjusiais ir (arba) einamaisiais kalendoriais metais sigijo paslaugų iš užsienio apmokestinamąjį asmenį ir (arba) kitoje valstybėje narių teikė paslaugas, išskyrus atvejus, kai asmuo likviduojamas.

2. Dėl PVM, sumokėto kitose ES valstybėse narių, grąžinimo taisyklių pasikeitimui (PVM statymo 118, 119 straipsnio pakeitimas). Tarybos direktyvos 2008/9/EB nuostatomis Europos Bendrijų mastu gyvendinamas vieno langelio principas ir apmokestinamiesiems asmenims sudaroma galimybė prašymus grąžinti PVM skirtingoms valstybėms narių teikti elektroninėje sistemoje per savo registravimo valstybės mokesčių administratorius. Be to, statyme iš dalies tikslinama su PVM grąžinimu kitose valstybėse narių susijusių atskiros nuostatos, pvz., yra nustatoma, kad kitos valstybės narių apmokestinamasis asmuo tam, kad turėtų teisę PVM grąžinti Lietuvoje, jis savo valstybėje turi vykdyti sandorius, suteikiantis teisę PVM atskaiti valstybėje narių, kurioje šis asmuo yra sistėigis, o tuo atveju, kai šis asmuo valstybėje narių, kurioje jis yra sistėigis, vykdo teisę PVM atskaiti suteikiantis sandorius ir tokios teisės nesuteikiantis sandorius, grąžinama tokia PVM dalis, kuri priskiriama sandoriams, suteikiantiems teisę PVM atskaiti, ir pan.

3. Kiti pakeitimai:

3.1. Dėl juridinio asmens statuso neturinčių Lietuvos Respublikoje steigtų kolektyvinio investavimo subjektų, kurių veiklos forma yra investicinis fondas, registravimo PVM mokėtojais (PVM statymo 2 straipsnio pakeitimas ir 71 straipsnio papildymas 12 dalimi).

statyme yra tikslinama Lietuvos Respublikos apmokestinamojo asmens sąvoka ir tokiu būdu numatoma galimybė PVM mokėtojais registruoti ir juridinio asmens statuso neturinčius Lietuvos Respublikoje steigtus kolektyvinio investavimo subjektus, kurių veiklos forma yra investicinis fondas (pvz. nekilnojamojo turto investicinis fondas). Siekiant užtikrinti su PVM susijusių mokesčių prievolių vykdymą projektu taip pat nustatyta kad valdymo moneta, valdanti investicinį fondą, atsako už jos valdomo investicinio fondo mokesčių prievolių, susijusių su PVM, vykdymą (PVM statymo 2 straipsnio pakeitimas ir 71 straipsnio papildymas 12 dalimi).

3.2. Dėl veiklos kaip komplekso perdavimo (PVM statymo 9 ir 68 straipsnių pakeitimas).

statyme nustatyta, kad kaip kompleksas perdavus ekonominę veiklą (ar jos dalį) kitam apmokestinamajam asmeniui, taisyklėmis tokia veikla, nelaikyti to nei prekės tiekimu nei paslaugų teikimu. Atitinkamai patikslintos PVM statymo 68 straipsnio nuostatos dėl prievolių tikslinti PVM atskaiti perdavimo pirkėjui, kai apmokestinamojo asmens PVM mokėtojo ekonominę veiklą (ar jos dalis) kaip kompleksas perduodama (perduodama) kitam apmokestinamajam asmeniui, kuris yra PVM mokėtojas.

3.3. Dėl PVM nuo gauto avanso skaičiavimo. (PVM statymo 14 straipsnio 3 ir 4 dalies pakeitimas)

statyme yra nustatyta galimybė apmokestinamiesiems asmenims iš anksto pasirinkti nuo gauto avanso skaičiuoti PVM.

Kartu patikslinamas momentas, kada pirkėjai taikant „atvirkštinio“ apmokestinimo mechanizmą privalo apskaičiuoti pardavimo PVM už užsienio apmokestinamąjį asmenį apmokestinamiesiems asmenims Lietuvoje suteiktas paslaugas, pvz., tais atvejais, kai ilgalaikios paslaugos bus teikiamos ilgiau nei 12 mėnesių ir šiuo laikotarpiu nebus išrašyta PVM sąskaita-faktūra už per atitinkamą laikotarpį suteiktas paslaugas prekės kiekiui ir nesumokėtas atlygis, prievolių apskaičiuoti PVM atsiras kiekvieną kalendorinį mėnesį paskutinį dieną, iki paslaugos bus baigtos teikti.

3.4. Dėl pašto paslaugų. (PVM statymo 25 str. pakeitimas)

statyme patikslintos PVM statymo 25 straipsnio nuostatos, pagal kurias, atsižvelgiant 2009 m. Europos Teisingumo Teismo byloje C-357/07 pateiktą sprendimą, nustatytas siauresnis neapmokestinimo PVM, taikytino pašto

paslaug atžvilgiu, nuostat aiškinimas.

3.5. D 1 PVM atskaitos, susijusios su tam tikromis finansin mis paslaugomis (PVM statymo 46 ir 58 straipsni pakeitimas).

statyme, atsižvelgiant jau min tos Tarybos direktyvos 2006/112/EB 169 straipsnio (c) punkto nuostatas, nustatyta neleisti atskaityti pirkimo (importo) PVM už sigytas (importuotas) prekes (paslaugas), skirtas PVM statymo 28 straipsnio 6 dalyje nurodyt neapmokestinam PVM finansini paslaug (t. y. investicini kintamojo kapitalo bendrovi , uždaro tipo investicini bendrovi , investicini fond ir pensij fond turto valdymo paslaug) teikimui už Europos Bendrijos teritorijos rib arba kai šios PVM statymo 28 straipsnio 6 dalyje nurodytos paslaugos yra tiesiogiai susijusios su preki eksportu iš Europos Bendrij teritorijos.

3.6. D 1 preki tiekimo muitin s sand liuose (PVM statymo 53 straipsnio pakeitimas).

Siekiant išvengti dvigubo apmokestinimo PVM, statyme yra nustatyta, kad muitin s sand liuose tiekiamoms prek ms, kurioms buvo forminta muitinio sand liavimo proced ra ir kurios, jas pardavus, yra importuojamos ir tuo pagrindu už jas yra nustatyta tvarka skai iuojamas dar ir importo PVM, taikomas 0 procent PVM tarifas

3.7. D 1 užsienio apmokestinam j asmen , vykdan i preki eksport iš Lietuvos registravimosi PVM mok tojais (PVM statymo 71 str. 3 dalies pakeitimas) statyme nustatyta, kad užsienio apmokestinamasis asmuo privalo registruotis PVM mok toju ir tuo atveju, jeigu jis šalies teritorijoje vykdo preki tiekim , kuris pagal PVM statymo 41 straipsnio nuostatas b t apmokestinamas taikant 0 proc. PVM tarif . 3.8. D 1 PVM s skait fakt r forminimo. (PVM statymo 79 straipsnio pakeitimas). statyme, atsižvelgiant Tarybos direktyvos 2006/112/EB 221 straipsn , kuris valstyb ms nar ms suteikia teis tame straipsnyje apibr žtais atvejais atleisti apmokestinamuosius asmenis nuo prievol s forminti PVM s skaitomis fakt romis neapmokestinam PVM preki tiekim ar paslaug teikim , nustatyta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausyb s ar jos galiotos institucijos nustatytais atvejais PVM s skaita fakt r gali b ti neišrašoma, kai tiekiamos (teikiamos) PVM neapmokestinamos ar 0 procent PVM tarifu apmokestinamos prek s (paslaugos).

3.9. D 1 PVM gr žinimo tre i j (ne Europos S jungos) valstybi apmokestinamiesiems asmenims. (PVM statymo 116 straipsnio pakeitimas)

statymu suteikiama teis Lietuvos Respublikos Vyriausybei ar jos galiotai institucijai nustatyti gr žinimo apribojimus užsienio valstyb s apmokestinamiesiems asmenims, siekiantiems susigr žinti PVM Lietuvos Respublikoje, tais atvejais, jeigu užsienio valstyb taiko apribojimus Lietuvos Respublikos apmokestinamiesiems asmenims, siekiantiems susigr žinti PVM (ar jam tapat mokes) toje užsienio valstyb je).

3.10. D 1 klaid deklaracijoje taisymo. (PVM statymo 91 1 straipsnio pripažinimas netekusiu galios). statyme atsisakoma PVM statymo nuostat d 1 klaid , padaryt PVM deklaracijose, taisymo, taip pat d 1 termin , kuriais gali b ti taisomos d 1 klaidos neatskaitytos pirkimo (importo) PVM sumos. Tokiu b du, PVM tikslinimui bus taikomos bendros Mokes i administravimo statymo nustatytos priemon s ir neatskaityt pirkimo (importo) PVM sum taisymui taikomi tokie pat terminai kaip pardavimo PVM sum tikslinimui, t. y. už einamuosius ir penkerius pra jusius kalendorinius metus Be to, statyme patikslinamos PVM statyme vartojamos s vokos (PVM statymo 2 straipsnio pakeitimas).

Taip pat statyme, atsižvelgiant galiojan ias Mokes i administravimo statymo nuostatas, atsisakoma s vok „piktybiniai mokes i pažeidimai“ bei panaikinamos nuostatas, susijusios su Komisija mokes io mok toj prašymams d 1 atsiskaitymo akcijomis ir turtu nagrin ti, taip pat atsisakoma perteklinio, Mokes i administravimo statymo 87 straipsn dubliuojan io reglamentavimo, atsisakoma kit neaktuali nuostat (PVM statymo 91 straipsnio pakeitimas).

Viršininko pavaduotojas

Gediminas Vyšniauskis

Nuorodos:

teis s aktus:

- *PVM statymas*